

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет будівництва і транспорту
Кафедра архітектури та інженерних вишукувань

**Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ВК 2 ТИПОЛОГІЧНИЙ АНАЛІЗ СУЧАСНИХ БУДІВЕЛЬ ТА СПОРУД**

Вибірковий
(обов'язковий / вибірковий)

Реалізується в межах освітньої програми

Архітектура та містобудування.

(назва)

за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування».

(шифр, назва)

на другому рівні вищої освіти.

Розробник:

Дмитро БОРОДАЙ, доцент, кандидат архітектури

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри архітектури та інженерних вишукувань	протокол від <u>04.06.2025</u> № <u>14</u> .
	Завідувач кафедри Дмитро БОРОДАЙ

Погоджено:

Гарант освітньої програми Артем БОРОДАЙДекан факультету, де реалізується освітня програма Олександр СОЛАРЬОВ

Рецензія на робочу програму надана

 Чередишченко О.Н.
 Галіцький С.А.Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Надія Баранів)Зареєстровано в електронній базі: дата: 30.06 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	ВК 2 Типологічний аналіз сучасних будівель та споруд		
2.	Факультет/кафедра	Факультет будівництва та транспорту / кафедра Архітектури та інженерних вишукувань		
3.	Статус ОК	Вибірковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)			
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркового ОК)	Може бути запропонований для освітньо-професійної програми «Архітектура та містобудування» другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю G17 «Архітектура та містобудування» кваліфікація: магістр з архітектури.		
6.	Рівень НРК	7 рівень		
7.	Семестр та тривалість вивчення	денне – 2 семестр 1-15 тиждень		
8.	Кількість кредитів ЄКТС	5		
9.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття)		Самостійна робота
		Лекційні	Практичні /се-мінарські	
		30	30	90
10.	Мова навчання	Українська		
11.	Викладач/Координатор освітнього компонента	к. арх., доцент Бородай Дмитро Сергійович		
11.1	Контактна інформація	кабінет 431e; т. +380503074270; dimaboroday@gmail.com		
12.	Загальний опис освітнього компонента	Освітній компонент «Типологічний аналіз сучасних будівель та споруд» є вибіркоким компонентом підготовки магістра архітектора, що надає студентам знання про практичні та науково-методичні засоби, що використовуються при проектуванні житлових та громадських будівель, а також про принципи і прийоми архітектурно-композиційної та функціонально-планувальної організації житлових та громадських будівель і споруд, що відповідає сталому розвитку міст і спільнот.		
13.	Мета освітнього компонента	Формування у студентів знань та навичок з використання теоретичних і практичних засобів проектування житлових та громадських будівель, що може використовуватися в архітектурному проектуванні та подальшій професійній діяльності (робота в архітектурно-містобудівному середовищі сучасних міських і сільських поселень, створення архітектурних комплексів та ансамблів), а також формування творчого мислення з урахуванням принципів сталого розвитку.		
14.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	Освітній компонент базується на знаннях з таких освітніх компонентів як: Архітектурне проектування		
15.	Політика академічної доброчесності	Дотримання академічної доброчесності для здобувачів вищої освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання: посилення		

		на джерела інформації у разі використання ідей, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право; надання достовірної інформації про результати власної навчальної або наукової діяльності. Порушенням академічної доброчесності при вивченні ОК «Архітектура житлових та громадських будівель» вважаються: академічний плагіат, академічне шахрайство (списування, обман, видавання чимось виконаної роботи за власну), використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань За порушення академічної доброчесності здобувачі освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: Академічний плагіат – оцінка 0, повторне виконання завдання. Академічне шахрайство – анулювання отриманих балів; повторне проходження оцінювання повторне виконання несамотійно виконаної роботи; Використання електронних пристроїв під час підсумкового контролю знань – відсторонення від виконання роботи, оцінка 0, повторне проходження підсумкового контролю
16.	Посилання на курс у системі Moodle	https://cdn.snau.edu.ua/moodle/enrol/index.php?id=4218
17.	Ключові слова	Типологія, типологічний аналіз, класифікація, архітектурно-планувальне рішення, функціонально-планувальне рішення, об'ємно-просторова організація

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК:	Як оцінюється ДРН
Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...	
ДРН 1. Виявляти та аналізувати закономірності впливу історичних, містобудівних, природно-кліматичних, соціально-демографічних, типологічних ознак на архітектурно-планувальні рішення житлових та громадських будівель з урахуванням принципів сталого розвитку.	Практичні завдання, реферат, тестовий контроль, залік
ДРН 2. Аналізувати принципи і прийоми функціонально-планувальної і об'ємно-просторової організації житлових та громадських будівель на основі сталих архітектурних рішень	Практичні завдання, реферат, тестовий контроль, залік
ДРН 3. Пропонувати вирішення об'ємно-просторової та архітектурно-планувальної організації житлової або громадської будівлі з урахуванням впливу основних чинників (соціально-демографічних, містобудівних, екологічних, санітарно-гігієнічних та інших)	Практичні завдання, реферат, тестовий контроль, залік
ДРН 4. Проводити порівняльний аналіз варіантів рішень житлових та громадських будівель на основі кількісних та якісних показників.	Практичні завдання, реферат, тестовий контроль, залік

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу				Рекомендована література ¹
	Аудиторна робота			Самостійна робота	
	Лк	П.з / се- мін. з	Лаб. з.		
Тема 1: <i>Типологічна класифікація та соціальні основи формування житла.</i> 1. Соціальні вимоги до житла 2. Основи методики проектування архітектурних об'єктів 3. Соціальні основи формування житла 4. Сучасні підходи сталого розвитку при проектуванні житла 5. Розробка аналітичної схеми типологічної класифікації архітектурного об'єкту	2	2		6	1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 15, 20
Тема 2: <i>Фактори та умови проектування житлових будівель</i> 1. Природно-кліматичні фактори та умови 2. Рельєф та його вплив на проектування житла 3. Містобудівні та архітектурно-композиційні фактори 4. Екологічні фактори 5. Розробка аналітичної схеми факторного впливу щодо архітектурного об'єкту	2	2		6	1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 15, 20
Тема 3: <i>Функціонально-планувальні основи організації житла</i> 1. Функції житла та основи функціонального зонування житлових будівель 2. Типи функціонального зонування квартир 3. Класифікація житлових квартир 4. Розробка аналітичної схеми щодо вимог, що впливають на проектування архітектурного об'єкту	2	2		6	1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 15, 20
Тема 4: <i>Конструктивні системи та інженерно-технічні рішення житлових будівель</i> 1. Основні конструктивні системи житла 2. Техніко-економічні показники архітектурних рішень 3. Основні інженерні комунікації житлових будівель	2	2		6	1, 2, 3, 5, 7, 10, 14, 15, 20
Тема 5: <i>Роль громадських будівель у формуванні просторового середовища поселень</i> 1. Загальні положення щодо архітектури громадських будівель 2. Містобудівна і композиційна роль громадських будівель	2	2		6	2, 3, 4, 6, 8, 9, 11-13, 14, 16, 20

3. Засоби художньої виразності громадських будівель					
4. Розробка аналітичної схеми прийомів містобудівного вирішення архітектурного об'єкту					
Тема 6: Функціонально-планувальні основи архітектури громадських будинків і споруд 1. Функціональне зонування громадських будівель 2. Основні вимоги щодо функціонально-планувального вирішення приміщень загального призначення з урахуванням принципів сталого розвитку 3. Основні функціонально-планувальні схеми громадських будівель 4. Розробка аналітичної блок-схеми функціонально-планувальних зв'язків архітектурного об'єкту	2	2		6	2, 3, 4, 6, 8, 9, 11-13, 14, 16, 20
Тема 7: Естетичні та композиційні властивості та специфіка сприйняття архітектури будівель і споруд 1. Специфіка сприйняття архітектури будівель і споруд. 2. Просторова характеристика композиції архітектури громадських споруд 3. Принципи оптимальної організації архітектурного середовища при проектуванні громадських будівель. 4. Розробка аналітичної таблиці прийомів композиційного вирішення архітектурного об'єкту	2	2		6	2, 3, 4, 6, 8, 9, 11-13, 14, 16, 20
Тема 8: Архітектурно-конструктивні системи та інженерне обладнання громадських будівель 1. Загальні положення та основні види архітектурно-конструктивних систем громадських будинків 2. Особливості каркасних систем та конструкцій зального типу для громадських будівель і споруд 3. Основні системи інженерного обладнання громадських об'єктів 4. Розробка аналітичної таблиці прийомів об'ємно-просторового вирішення архітектурного об'єкту	2	2		6	2, 3, 4, 6, 8, 9
Тема 9. Особливості проектування закладів освіти 1. Проектування дошкільних навчальних закладів 2. Проектування закладів середньої освіти 3. Конструктивні особливості та нормативні вимоги при проектуванні закладів освіти	2	2		6	4, 8, 9, 14, 16, 18, 20

Тема 10. Особливості проектування закладів охорони здоров'я, відпочинку і готелів 1. Проектування лікувально-профілактичних закладів 2. Проектування санаторно-курортних та оздоровчих закладів, закладів відпочинку й туризму 3. Проектування готельних підприємств	2	2		6	4, 8, 9, 11, 13, 14, 16, 19, 20, 21, 22
Тема 11. Особливості проектування фізкультурно-оздоровчих та спортивних будинків і споруд 1. Проектування відкритих спортивних споруд 2. Проектування закритих спортивних будівель і споруд 3. Конструктивні особливості закритих і відкритих спортивних будівель і споруд	2	2		6	4, 8, 9, 14, 16, 20, 26
Тема 12. Особливості проектування будинків закладів культури й мистецтва 1. Проектування кінотеатрів і клубів 2. Проектування театральних концертних залів та цирків 3. Проектування музеїв та виставкових залів	2	2		6	4, 8, 9, 14, 16, 20
Тема 13. Особливості проектування підприємств торгівлі, громадського харчування й побутового обслуговування 1. Проектування підприємств торгівлі 2. Проектування підприємств громадського харчування 3. Проектування підприємств побутового обслуговування	2	2		6	4, 8, 9, 14, 16, 20, 22-25
Тема 14. Особливості проектування офісних та управлінських будівель 1. Проектування будинків управління, офісних та бізнес-центрів 2. Проектування кредитно-фінансових установ 3. Конструктивні і технологічні особливості офісних та управлінських будівель	2	2		6	4, 8, 9, 12, 14, 16, 20
Тема 15. Особливості проектування будівель транспорту 4. Проектування будинків автовокзалів та залізничних вокзалів 5. Проектування аеровокзалів 6. Конструктивні особливості будівель і споруд транспорту	2	2		6	4, 8, 9, 14, 16, 20
Всього	30	30		90	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ДРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кількість годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кількість годин
-----	--	-----------------	--	-----------------

ДРН 1.	ДРН 1. Виявляти та аналізувати закономірності впливу історичних, містобудівних, природно-кліматичних, соціально-демографічних, типологічних ознак на архітектурно-планувальні рішення житлових та громадських с будівель з урахуванням принципів сталого розвитку.	16	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання індивідуального творчого завдання, написання реферату.	20
ДРН 2.	ДРН 2. Аналізувати принципи і прийоми функціонально-планувальної і об'ємно-просторової організації житлових та громадських будівель на основі сталих архітектурних рішень	14	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання індивідуального творчого завдання, написання реферату.	20
ДРН 3.	ДРН 3. Пропонувати вирішення об'ємно-просторової та архітектурно-планувальної організації житлової або громадської будівлі з урахуванням впливу основних чинників (соціально-демографічних, містобудівних, екологічних, санітарно-гігієнічних та інших)	20	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання індивідуального творчого завдання, написання реферату.	30
ДРН 4.	ДРН 4. Проводити порівняльний аналіз варіантів рішень житлових та громадських будівель на основі кількісних та якісних показників.	10	Використання технічних засобів навчання, використання опорних конспектів лекцій, основної та допоміжної літератури. Виконання індивідуального творчого завдання, написання реферату.	20

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1.Діагностичне оцінювання (зазначається за потреби)

5.2. Сумативне оцінювання

5.2.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
Модуль 1		55 балів/ 55%	7-8 тиждень
1	Контрольна робота на перевірку теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)	15 балів/ 15%	Відповідно до графіку навчального процесу
2	Практичні завдання (розробка аналітичних схем і таблиць – по темам 1,2,3,5)	40 балів/ 40%	Відповідно до графіку навчального процесу
Модуль 2		45 балів/ 45%	15 тиждень
3	Практичні завдання (розробка аналітичних схем і таблиць – по темам 6,7,8)	30 балів/ 30%	Відповідно до графіку навчального процесу
4	Підготовка реферату	15 балів/ 15%	14 тиждень

5.2.2. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
Контрольна робота на перевірку теоретичного матеріалу (тести множинного вибору)	< 5 балів < 50% правильних відповідей	6-9 балів 50-75% правильних відповідей	9-12 балів 75-90% правильних відповідей.	13 -15 балів 90-100% правильних відповідей
Практичні завдання (розробка аналітичних схем і таблиць – по темам 1,2,3,5,6,7,8)	<5 балів Практичне завдання не відповідає поставленому завданню, виконано на дуже низькому рівні.	5-6 балів Практичне завдання відповідає поставленому завданню, виконане на достатньому рівні, але має суттєві недоопрацювання	7-8 балів Практичне завдання виконане достатньо високому рівні, має незначні недоопрацювання	9-10 балів Практичне завдання виконане на високому рівні
Підготовка реферату	< 5 балів Реферат не відповідає поставленому завданню, виконаний на дуже низькому рівні.	6-9 балів Реферат відповідає завданню, виконаний на достатньому рівні, але має суттєві недоопрацювання	9-12 балів Реферат виконана на достатньо високому рівні, має незначні недоопрацювання	13 -15 балів Реферат виконаний на високому рівні

5.3.Формативне оцінювання:

Для оцінювання поточного прогресу у навчанні та розуміння напрямів подальшого удосконалення передбачено

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1.	Усний зворотний зв'язок від викладача під час роботи над практичними завданнями (розробка аналітичних схем і таблиць – по темам 1,2,3,5,6,7,8)	Кожне практичне заняття
2.	Проходження пробного тестування	Відповідно до графіку навчального процесу
3.	Усний зворотний зв'язок під час виконання реферату	В період виконання реферату

Самооцінювання може використовуватися як елемент сумативного оцінювання, так і формативного оцінювання.

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Бородай С.П. Типологія та інженерне обладнання житлових та виробничих будинків і споруд: навч. посібник / С.П. Бородай, А.С. Бородай, Д. С. Бородай, Я.О. Бородай, І.В. Маслій, О.І. Драник. – Суми, СНАУ, 2022. – 308 с.: іл.
2. Височин І.А. Архітектура житлових та громадських будинків. Конспект лекцій для студентів 1м (5) курсу денної форми навчання 191 «Архітектура та містобудування». – Суми: СНАУ, 2018. 52 с.,
3. Гетун, Г. В. Архітектура будівель та споруд. Кн. 3. Архітектура будівель та споруд. Історія архітектури і будівництва / Г. В. Гетун. - К. : Ліра-К, 2020. - 817 с.
4. Архітектурна типологія громадських будинків і споруд: підручник. – Ковальський Л. М., А. Ю. Дмитренко, В. М. Лях, Г.Л. Ковальська, Кащенко Т.О. - К., 2018. – 481 с.: іл.
5. Король В.П. Архітектурне проектування житла: навчальний посібник / В. П. Король . - К. : Фенікс, 2006. - 208 с.
6. Котеньова З. І. Архітектура будівель і споруд: підручник / З. І. Котеньова. - Харків : ХНАМГ, 2007. - 170 с.
7. Крижановська Н. Я. Конспект лекцій з дисципліни «Архітектура житлових будівель» (для студентів освітнього рівня «магістр» спеціальності 191 – Архітектура та містобудування. і споруд) / Н. Я. Крижановська, О. В. Смірнова ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 104 с.
8. Лінда С.М. Типологія громадських будівель і споруд : підручник / С. М. Лінда ; Національний університет "Львівська політехніка", 2015. – 348 с.
9. Лях В.М. Архітектура громадських будинків і споруд: Курс лекцій / В. М.Лях. – Полтава, ПолтНТУ, – 2013. – 303 с.: іл.
10. Лях В.М. Типологія житлових та виробничих будинків і споруд: навч. посібник / В. М. Лях, А. С. Бородай, Д.С. Бородай. – Полтава, ПолтНТУ, 2015. – 269 с.: іл.

6.2.Додаткові джерела

11. Бородай Д.С., Бородай А.С., Бородай С.П. Архітектурно-планувальні особливості комплексних центрів соціальної допомоги та психологічної реабілітації на прикладі м. Суми. Просторовий розвиток: Науковий збірник / Головн. ред. П.М. Куліков. – К., КНУБА, 2023. – Вип. 3. – С. 206-219.
12. Бородай Д.С., Бородай С.П., Бородай А.С. Сучасні архітектурно-планувальні прийоми проектування бізнес-центрів в умовах великого міста. Вісник Національного університету «Львівська політехніка» (серія «Архітектура») Volume 6, Number 1, 2024, p.24-33
13. Бородай Д.С., Бородай А.С., Бородай С.П., Бородай Я.О. Архітектурно-планувальні тенденції формування рекреаційних комплексів в позаміських зонах на прикладі Сумської області. Містобудування та територіальне планування: Наук.-техн. збірник / Головн. ред. М.М. Дьомін. – К., КНУБА, 2021. – Вип. 76. – С. 28-36.
14. ДБН Б 2.2-12:2019. Планування і забудова територій.
15. ДБН Б 2.2-15:2019. Будинки і споруди. Житлові будинки. Основні положення.
16. ДБН В.2.2.-9-2018.Будинки і споруди. Громадські будинки та споруди. Основні положення.
17. ДБН В.2.2-4-97. Будинки і споруди. Будинки та споруди дитячих дошкільних закладів
18. ДБН В.2.2-3-2018. Будинки і споруди. Заклади освіти.
19. ДБН В.2.2-20:2008. Будинки і споруди. Готелі.
20. ДБН В.2.2-40:2018. Інклюзивність будівель і споруд.
21. ДБН В.2.2-10:2018. Будинки і споруди. Заклади охорони здоров'я
22. ДБН В.2.2-18:2007. Будинки і споруди. Заклади соціального захисту населення

23. ДБН В.2.2-11-2002. Будинки і споруди. Підприємства побутового обслуговування.
24. ДБН В.2.2-23:2009. Будинки і споруди. Підприємства торгівлі
25. ДБН В.2.2-25:2009. Будинки і споруди. Підприємства харчування
26. ДБН В.2.2-13-2003. Будинки і споруди. Спортивні й фізкультурно-оздоровчі споруди